

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інтересів власників земельних часток (паїв), а також застосування адміністративної процедури у сфері земельних відносин

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3–4, ст. 27):

- 1) у пункті "д" статті 7 слова "(міст республіканського значення)" виключити;
- 2) пункт "е" частини першої статті 13 доповнити словами "і грунтів";
- 3) пункти "б" і "г" частини першої статті 15¹ після слів "моніторингу земель" доповнити словами "і грунтів";
- 4) розділ І доповнити главою 3¹ такого змісту:

"Глава 3¹

Особливості адміністративної процедури у сфері земельних відносин

Стаття 17². Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері земельних відносин

1. Подання заяв, передбачених цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами у сфері земельних відносин, до органів державної влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб здійснюється лише у письмовій формі шляхом особистого звернення, надсилання поштовим відправленням або подання в електронній формі.

Органи державної влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи здійснюють розгляд заяв у порядку, передбаченому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, встановлених цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами у сфері земельних відносин.

2. Оскарження рішень органів державної влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у сфері земельних відносин здійснюється лише в судовому порядку, якщо інше не передбачено цим Кодексом, Законом України "Про адміністративну процедуру", іншими нормативно-правовими актами у зазначеній сфері.

3. Рішення органів державної влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування у сфері земельних відносин, їх посадових осіб, на підставі яких виникають речові права на земельні ділянки, надається дозвіл (згода) на розроблення документації із землеустрою або відмова в його (її) наданні, надається погодження або відмова у погодженні документації із землеустрою, вносяться відомості до Державного земельного кадастру (zmіни до таких відомостей), надаються такі відомості (відмова в їх наданні), можуть бути визнані недійсними, протиправними виключно за рішенням суду, крім випадків, коли скасування протиправних рішень в позасудовому порядку передбачено законодавчими актами у сфері земельних відносин, а також Законом України "Про адміністративну процедуру". Визнання нікчемними власних рішень органами державної влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування допускається в порядку, передбаченому Законом України "Про адміністративну процедуру".

4. Предметна та територіальна компетенція органів державної влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування у сфері земельних відносин, їх посадових осіб визначається виключно цим Кодексом або іншими нормативно-правовими актами у зазначеній сфері. Врегулювання спорів між адміністративними органами щодо компетенції у сфері земельних відносин шляхом погодження прийняття узгодженого рішення зазначеними органами або органами вищого рівня, а також надання адміністративної взаємодопомоги при здійсненні зазначеними органами повноважень у сфері земельних відносин допускається у порядку, передбаченому Законом України "Про адміністративну процедуру".

5. У разі якщо вирішення порушених у заявлі у сфері земельних відносин питань, зазначених у частині третьій цієї статті, не належить до компетенції адміністративного органу, його посадової особи, що її отримав, зазначений орган, посадова особа приймає рішення про відмову в її задоволенні, про що

письмово повідомляє заявника. Надсилання заяви за належністю або залишення її без розгляду допускається у порядку, передбаченому Законом України "Про адміністративну процедуру".

6. Правомірний адміністративний акт, зазначений у частині третьій цієї статті, може бути відкликаний в порядку, передбаченому Законом України "Про адміністративну процедуру".

7. Обчислення строків в адміністративних провадженнях у сфері земельних відносин здійснюється в порядку, визначеному Законом України "Про адміністративну процедуру", якщо цим Кодексом або іншим нормативно-правовим актом у сфері земельних відносин не встановлено інше. Погодження та прийняття адміністративного акта у сфері земельних відносин в автоматичному режимі здійснюються виключно у випадках, передбачених цим Кодексом або іншими нормативно-правовими актами в зазначеній сфері.

8. У разі якщо відповідно до цього Кодексу документація із землеустрою підлягає погодженню, отримання розробником документації висновку про її погодження у порядку, визначеному цим Кодексом, є обов'язковим.

9. Мотивування (обґрунтування) адміністративного акта у сфері земельних відносин є обов'язковим лише у разі, якщо таким актом:

прийнято рішення про використання земельної ділянки, що перебуває у користуванні на правах оренди, емфітезису, суперфіцію, для розміщення об'єктів, визначених частиною першою статті 7 Закону України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності";

розірвано договір оренди земельної ділянки державної, комунальної власності, емфітезису, суперфіцію щодо такої земельної ділянки, за умови що відповідно до закону або згідно з договором сторона договору, якою є адміністративний орган, має право розірвати договір в односторонньому порядку;

в інших випадках, визначених цим Кодексом, Законом України "Про адміністративну процедуру" та іншими нормативно-правовими актами у сфері земельних відносин.

10. Адміністративний акт у сфері земельних відносин набирає чинності з моменту його прийняття, якщо інше не передбачено цим Кодексом, Законом України "Про адміністративну процедуру" та іншими законодавчими актами у сфері земельних відносин, і має бути доведений до відома тих, кого він стосується.

11. Адміністративний акт у сфері земельних відносин:

що є підставою для виникнення речових прав на земельну ділянку, – не втрачає чинності після державної реєстрації відповідного речового права і продовжує діяти протягом усього часу існування такого права;

яким надається дозвіл (згода) на розроблення документації із землеустрою, надається погодження такої документації, – не втрачає чинності після затвердження відповідної документації і продовжує діяти протягом усього часу реалізації заходів із землеустрою, передбачених такою документацією;

яким вносяться відомості до Державного земельного кадастру про об'єкт такого кадастру, – діє протягом усього часу існування відповідного об'єкта.

12. Подання скарги на адміністративний акт у сфері земельних відносин за клопотанням скаржника в порядку, визначеному Законом України "Про адміністративну процедуру", не зупиняє дію адміністративного акта, що оскаржується, якщо інше не передбачено цим Кодексом, іншим законодавчим актом у зазначеній сфері";

5) в абзаці другому частини восьмої статті 25 слова "міського типу" виключити;

6) назvu глави 7 доповнити словами "та обмеження у використанні земель територій і об'єктів природно-заповідного фонду";

7) назvu глави 8 доповнити словами "та обмеження у використанні земель округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони";

8) назvu глави 10 доповнити словами "та обмеження у використанні земель під та навколо об'єктів культурної спадщини";

9) частину першу статті 53 викласти в такій редакції:

"1. До земель історико-культурного призначення належать земельні ділянки, призначені для збереження та обслуговування пам'яток культурної спадщини, їх комплексів (ансамблів), історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, охоронюваних археологічних територій, музеїв просто неба, меморіальних музеїв-садиб";

10) назvu глави 11 доповнити словами "та особливості ведення лісового господарства і використання самозалісених ділянок";

11) назvu глави 12 доповнити словами "та обмеження у використанні земель під та навколо водних об'єктів";

12) назvu глави 13 доповнити словами "та обмеження у використанні земель під та навколо об'єктів промисловості, оборони та іншого призначення";

13) пункт "б" частини другої статті 92 виключити;

14) статтю 99 доповнити пунктом "ж³" такого змісту:

"ж³) право розміщення (без здійснення капітального будівництва) об'єктів рекреаційної інфраструктури, а також інженерної інфраструктури, необхідної для їх функціонування та обслуговування";

15) статтю 100 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Встановлення земельних сервітутів, визначених пунктом "ж³" частини першої статті 99 цього Кодексу, здійснюється за договором між сервітуарієм та

власником земельної ділянки за погодженням із землекористувачем, а у разі встановлення земельних сервітутів за договором із землекористувачем – за погодженням із власником земельної ділянки. Встановлення таких земельних сервітутів на підставі рішення суду не допускається";

16) у статті 120:

в абзаці четвертому частини третьої:

у першому речення слова "з клопотанням" замінити словами "із заявою";

друге речення викласти в такій редакції: "Орган виконавчої влади зобов'язаний не пізніше 30 днів з дня отримання поданої у встановленому порядку заяви передати земельну ділянку у комунальну власність";

в абзаці четвертому частини п'ятої:

у першому речення слова "з клопотанням" замінити словами "із заявою";

друге і третє речення викласти в такій редакції: "Відповідний орган зобов'язаний не пізніше 30 днів з дня отримання поданої у встановленому порядку заяви припинити право постійного користування земельною ділянкою, на якій розміщений об'єкт нерухомого майна, об'єкт незавершеного будівництва (якщо земельна ділянка перебувала у постійному користуванні), та передати її у постійне користування набувачу права господарського відання, а в разі якщо земельна ділянка перебуває у комунальній власності – передати її у державну власність. Пропущення зазначеного строку подання заяви не може бути підставою для відмови набувачу права господарського відання у передачі йому у постійне користування земельної ділянки, на якій розміщений відповідний об'єкт";

у частині одинадцятій:

в абзаці першому слова "з клопотанням" замінити словами "із заявою";

в абзаці третьому слово "клопотання" замінити словом "заяви";

у частині тринадцятій:

в абзаці першому слова "з клопотанням" замінити словами "із заявою";

в абзаці другому слова "поданого у встановленому порядку клопотання" замінити словами "поданої у встановленому порядку заяви";

в абзаці третьому слово "клопотання" замінити словом "заяви";

17) друге речення частини першої статті 120¹ викласти в такій редакції: "Оренда плата щодо земель сільськогосподарського призначення державної власності в такому разі встановлюється у розмірі не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки земельної ділянки, а якщо нормативну грошову оцінку земельної ділянки не проведено – не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площи ріллі по Автономній Республіці Крим або області";

18) у статті 122:

в абзаці першому частини третьої слова "міст районного значення" виключити;

у частині п'ятій слова "обласного значення" виключити;

19) у статті 123:

абзаци другий – четвертий частини першої викласти в такій редакції:

"Рішення зазначених органів приймається на підставі:

проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок у разі формування нової земельної ділянки (крім поділу та об'єднання) та/або надання земельної ділянки із зміною її цільового призначення;

технічних документацій із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок у разі поділу та/або об'єднання земельних ділянок";

в абзаці першому частини другої слова "проектом землеустрою щодо її відведення" замінити словами "документацією із землеустрою", а слова "його розробку" – словами "розробку документації із землеустрою";

у частині третьій:

в абзаці першому слова "проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки" замінити словами "документації із землеустрою";

в абзаці другому слова "проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок" замінити словами "документації із землеустрою";

абзаци четвертий і п'ятий викласти в такій редакції:

"У разі надання дозволу на розроблення документації із землеустрою Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, що передають земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність та користування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення про надання дозволу на розроблення документації із землеустрою або з дня повідомлення особою, зацікавленою в одержанні у користування земельної ділянки із земель державної або комунальної власності, про замовлення документації із землеустрою без надання дозволу на її розроблення, передбаченого цією частиною, відобразити на картографічній основі Державного земельного кадастру орієнтовне місце розташування земельної ділянки, зазначити дату та номер відповідного рішення, а також майбутнє цільове призначення земельної ділянки. Зазначена інформація оприлюднюється на безоплатній основі на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Умови і строки розроблення документації із землеустрою визначаються договором, укладеним замовником з виконавцем відповідних робіт";

у частині шостій слова "проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки" замінити словами "документації із землеустрою";

у частині сьомій слова "погоджений проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки" замінити словами "документація із землеустрою (якщо відповідно до цього Кодексу така документація підлягає погодженню – після такого погодження)", а слова "зазначений проект" – словами "зазначену документацію";

у частині восьмій:

в абзаці першому слова "погоджений проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки" замінити словами "документація із землеустрою (якщо відповідно до цього Кодексу така документація підлягає погодженню – після такого погодження)", слово "його" – словом "її", а слова "зазначений проект" – словами "зазначену документацію";

в абзаці другому слова "Проекти землеустрою щодо відведення у користування земельних ділянок" замінити словами "Документація із землеустрою, що розробляється з метою передачі у користування земельних ділянок";

у частині дев'ятій слова "погоджений проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки" замінити словами "документація із землеустрою (якщо відповідно до цього Кодексу така документація підлягає погодженню – після такого погодження)", слово "його" – словом "її", а слова "зазначений проект" – словами "зазначену документацію";

абзаци перший і другий частини дванадцятої викласти в такій редакції:

"12. Рішенням про надання земельної ділянки у користування здійснюються:

затвердження документації із землеустрою";

у частині п'ятнадцятій:

у першому реченні слова "проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки" замінити словами "документації із землеустрою", а слово "його" – словом "її";

друге речення доповнити словами "щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості)";

20) у статті 128:

у частині третьій слова і цифри "(крім земельних ділянок площею понад 50 гектарів для розміщення відкритих спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд)" виключити;

друге речення частини восьмої виключити;

21) у статті 141:

в абзаці першому частини першої слово "Підставами" замінити цифрою і словом "1. Підставами";

доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Припинення права постійного користування земельними ділянками державного підприємства, установи, організації, органу державної влади не припиняє права власності держави на відповідні земельні ділянки";

22) у статті 186:

абзац перший пункту 3 частини третьої доповнити словами "та крім випадків, якщо зазначені проекти землеустрою розроблені у складі науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини";

пункти 3 і 5 частини п'ятої викласти в такій редакції:

"3) технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель у частині положень, що передбачають внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, сформовані до 2004 року, але відомості про які не внесені до Державного земельного кадастру, погоджується:

щодо земельних ділянок приватної власності – з власниками таких земельних ділянок (якщо технічна документація розроблена на замовлення землекористувача), землекористувачами (якщо технічна документація розроблена на замовлення власника);

щодо земельних ділянок державної або комунальної власності – із землекористувачами (якщо технічна документація розроблена на замовлення органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельною ділянкою).

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель затверджується:

щодо земельних ділянок приватної власності – власником земельних ділянок;

щодо земельних ділянок державної або комунальної власності – органом виконавчої влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органом місцевого самоврядування, уповноваженими розпоряджатися земельними ділянками відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу;

щодо земельних ділянок, розташованих у масиві земель сільськогосподарського призначення, та земель, що залишилися у колективній власності після розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв), – сільською, селищною, міською радою;

щодо меліоративних мереж та складових частин меліоративних мереж – замовником відповідної технічної документації";

"5) технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) затверджується власником (роздорядником) земельної ділянки";

частину сьому доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі якщо протягом десяти робочих днів з дня одержання технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель в результаті проведення державної інвентаризації земель землекористувач, який має право постійного користування земельною ділянкою і належить до підприємств, установ та організацій, що перебувають у державній власності, не надав свої висновки про її погодження або про відмову в погодженні з обов'язковим посиланням на визначені цією статтею підстави відмови, така технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель вважається погодженою ним";

23) називу глави 33 доповнити словами "і ґрунтів";

24) у статті 191:

називу доповнити словами "і ґрунтів";

частину першу після слів "Моніторинг земель" і "за станом земель" доповнити словами "і ґрунтів";

частину другу після слів "моніторингу земель", "інформації про стан земель" і "змінам стану земель" доповнити словами "і ґрунтів";

частину третю після слів "Моніторинг земель" доповнити словами "і ґрунтів";

частину четверту після слів "моніторинг земель" доповнити словами "і ґрунтів";

25) частину другу статті 209 викласти в такій редакції:

"2. Кошти, що надходять у порядку відшкодування втрат лісогосподарського виробництва, використовуються для проведення нормативної грошової оцінки земель, проведення інвентаризації земель, розроблення робочих проектів землеустрою та виконання заходів, передбачених такими проектами, розроблення та реалізації регіональних програм використання та охорони земель, а також для освоєння земель з метою лісорозведення, у тому числі для лісовпорядкування, для викупу самозалісених ділянок приватної форми власності з метою ведення лісового господарства. Використання зазначених коштів на інші цілі забороняється";

26) у розділі X "Перехідні положення":

доповнити пунктом 24¹ такого змісту:

"24¹. Всі землі, зайняті водними об'єктами загальнодержавного значення, вважаються землями державної власності";

у пункті 27:

підпункт "б" підпункту 4 викласти в такій редакції:

"б) розміщення річкових портів (терміналів) на річці Дунай; розміщення мультимодальних терміналів та виробничо-перевантажувальних комплексів";

підпункти 15, 16, 18 виключити;

підпункт 17 виключити;

у пункті 28:

в абзаці дев'ятому слово і цифри "підпунктами 15, 16, 18" виключити;

абзац десятий виключити;

доповнити пунктом 31 такого змісту:

"31. Кошти, що надійшли до відповідних бюджетів у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва, використовуються на цілі, визначені частиною другою статті 209 цього Кодексу";

27) у тексті Кодексу слово "клопотання", крім статті 160 та пункту 2 розділу X "Перехідні положення", в усіх відмінках і числах замінити словом "заява" у відповідному відмінку і числі, а слова "заява (клопотання)" в усіх відмінках і числах замінити словом "заява" у відповідному відмінку і числі.

2. У статті 58 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170):

назву після слів "встановлення сервітуту" доповнити словами "проведення на земельних ділянках розвідувальних, геологознімальних, пошукових та інших робіт";

частину п'яту після слів "встановлення сервітуту" доповнити словами і цифрами "або укладення угод відповідно до статей 97 і 97¹ Земельного кодексу України".

3. Розділ II Закону України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5–6, ст. 46 із наступними змінами) доповнити статтею 9¹ такого змісту:

"Стаття 9¹. Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

4. Розділ VI Закону України "Про меліорацію земель" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 11, ст. 90 із наступними змінами) доповнити статтею 18¹ такого змісту:

"Стаття 18¹. Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері меліорації земель

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері меліорації земель здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

5. У Законі України "Про землеустрій" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282 із наступними змінами):

1) пункт "е" частини першої статті 2 після слів "моніторингу земель" доповнити словами "і ґрунтів";

2) частину першу статті 5 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"меліоративні мережі та складові частини меліоративних мереж";

3) розділ II доповнити статтею 19¹ такого змісту:

"Стаття 19¹. Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері землеустрою

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері землеустрою здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України";

4) статтю 29 доповнити частиною шостою такого змісту:

"До документації із землеустрою, що розробляється з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про сформовану земельну ділянку, додається копія документа, на підставі якого набуто право власності, користування такою земельною ділянкою (за наявності)";

5) у статті 35:

у частині першій слова "правового статусу" замінити словами "правового статусу, формування земельних ділянок";

частину другу виключити;

6) пункт "г" частини другої статті 36 доповнити словами "і ґрунтів";

7) у частині першій статті 49 слово "клопотанням" замінити словом "заявою";

8) у статті 57:

у частині першій слова "або за рішенням сільських, селищних, міських рад" замінити словами "крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Підставою для проведення інвентаризації земель (у разі якщо об'єктом інвентаризації земель є виключно меліоративна мережа та/або складові частини меліоративної мережі) є:

а) договір між розробником документації із землеустрою та організацією водокористувачів;

б) договір між розробником документації із землеустрою та органами, що здійснюють управління відповідними меліоративними мережами та/або складовими частинами меліоративних мереж, що знаходяться у державній або комунальній власності (до створення організації водокористувачів);

в) договір між розробником документації із землеустрою та власниками відповідних меліоративних мереж та/або складових частин меліоративних мереж, що перебувають у приватній власності".

У зв'язку з цим частини другу – шосту вважати відповідно частинами третьою – сьомою.

6. У Законі України "Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 314 із наступними змінами):

1) у частині другій статті 4 слова "чи клопотання, підписані" замінити словом "підписану";

2) доповнити статтею 5¹ такого змісту:

"Стаття 5¹. Особливості адміністративного провадження в адміністративних справах щодо виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень щодо виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) здійснюється у порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України";

3) у статті 13:

у частині третій слова "на строк до дня" замінити словами "на строк, визначений у договорі оренди земельної ділянки, але не довше, до дня";

у частині четвертій слова і цифри "до 1 січня 2025 року" замінити словами і цифрами "до 1 січня 2028 року";

після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Договір оренди земельної ділянки, сформованої з невитребуваної земельної частки (паю), укладений відповідно до частини третьої цієї статті,

у разі переходу такої земельної ділянки у комунальну власність припиняється через два роки з дня державної реєстрації права комунальної власності на неї (крім випадків, коли цим договором передбачено його припинення раніше)".

У зв'язку з цим частини шосту та сьому вважати відповідно частинами сьомою та восьмою;

4) у частинах шістнадцятій та сімнадцятій статті 14¹ слова і цифри "до 1 січня 2025 року" замінити словами і цифрами "до 1 січня 2028 року".

7. У Законі України "Про охорону земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349 із наступними змінами):

1) абзац п'ятий частини першої статті 13 доповнити словами "і грунтів";

2) розділ II доповнити статтею 18² такого змісту:

**"Стаття 18². Особливості адміністративного провадження
адміністративних справ у сфері охорони земель**

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері охорони земель здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України";

3) у частинах третій і четвертий статті 27 слова "чи клопотання" виключити.

8. Закон України "Про державний контроль за використанням та охороною земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 350 із наступними змінами) доповнити статтею 8¹ такого змісту:

**"Стаття 8¹. Особливості адміністративного провадження
адміністративних справ у сфері державного контролю
за використанням та охороною земель**

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері державного контролю за використанням та охороною земель здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

9. Статтю 2 Закону України "Про оренду землі" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102) доповнити частиною третьою такого змісту:

"Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері оренди землі здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

10. Закон України "Про використання земель оборони" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 14, ст. 209 із наступними змінами) доповнити статтею 5¹ такого змісту:

**"Стаття 5¹. Особливості адміністративного провадження
адміністративних справ у сфері використання земель оборони**

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері використання земель оборони здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

11. У Законі України "Про оцінку земель" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 15, ст. 229 із наступними змінами):

1) у частині п'ятій статті 5 після слів "за земельні ділянки державної та комунальної власності" доповнити словами і цифрами "плати за суборенду (у разі передачі в суборенду земельних ділянок державної власності, які орендується акціонерним товариством, товариством з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, що утворилося шляхом перетворення державного підприємства, у постійному користуванні якого перебували такі земельні ділянки)", а слова і цифри "вартості земельних ділянок площею понад 50 гектарів для розміщення відкритих спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд" виключити;

2) доповнити статтею 11¹ такого змісту:

**"Стаття 11¹. Особливості адміністративного провадження
адміністративних справ, пов'язаних з оцінкою земель**

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері оцінки земель здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України";

3) абзац третій частини першої статті 13 викласти в такій редакції:

"визначення розміру орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, плати за суборенду (при передачі в суборенду земельних ділянок державної власності, які орендується акціонерним товариством, товариством з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, що утворилося шляхом перетворення державного підприємства, у постійному користуванні якого перебували такі земельні ділянки)";

4) у частині третьої статті 16 слово "юридичними" виключити;

5) у частині третьої статті 18 слово "юридичними" виключити.

12. Закон України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами) доповнити статтею 4¹ такого змісту:

"Стаття 4¹. Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері відчуження об'єктів права приватної власності для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності

1. Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері відчуження об'єктів права приватної власності для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

13. Закон України "Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами) доповнити статтею 5¹ такого змісту:

"Стаття 5¹. Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері регулювання Закону

Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері регулювання цього Закону здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

14. Закон України "Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 37, ст. 371 із наступними змінами) доповнити статтею 4¹ такого змісту:

"Стаття 4¹. Особливості адміністративного провадження адміністративних справ у сфері регулювання Закону

1. Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері регулювання цього Закону здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України".

15. У Законі України "Про Державний земельний кадастр" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61 із наступними змінами):

1) статтю 5 доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Вчинення процедурних дій, прийняття процедурних рішень у сфері Державного земельного кадастру здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про адміністративну процедуру", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та статтею 17² Земельного кодексу України";

2) у розділі VII "Прикінцеві та перехідні положення":

в абзаці другому пункту 2 слова "(користувачів земельної ділянки державної чи комунальної власності) або особи" замінити словами "(користувачів земельної ділянки державної чи комунальної власності) або їх спадкоємців, або особи";

в абзаці першому підпункту 3 пункту 12 цифри "2021–2023" замінити цифрами "2021–2026".

16. Абзац другий частини першої статті 30 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9; 2020 р., № 12, ст. 66) доповнити словами "а щодо земельних ділянок, які перейшли у комунальну власність, – через два роки з дня державної реєстрації права комунальної власності на земельну ділянку (крім випадків, коли цим договором передбачено його припинення раніше)".

17. У підпункті 10 пункту 4 розділу I Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 63, ст. 208):

абзац третій після слів "моніторингу довкілля та її підсистем" доповнити словами "(крім підсистеми моніторингу земель і ґрунтів)";

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Залежно від цілей, спостережень і охоплення територій моніторинг земель і ґрунтів може бути національним, регіональним і локальним".

У зв'язку з цим абзаци восьмий – двадцять третій вважати відповідно абзацами дев'ятим – двадцять четвертим.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

абзацу восьмого підпункту 26 пункту 1 розділу I цього Закону, який набирає чинності через три місяці з дня опублікування цього Закону;

абзаців сьомого, дев'ятого – одинадцятого підпункту 26 пункту 1 розділу І цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2025 року;

підпунктів 2, 3, 23, 24 пункту 1, підпунктів 1 і 6 пункту 5, підпункту 1 пункту 7, пункту 17 розділу І цього Закону, які набирають чинності з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 63, ст. 208).

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
8 жовтня 2024 року
№ 3993-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

